

Svensk författningssamling

Förordning om konsekvensutredningar

Utfärdad den 27 mars 2024

Regeringen föreskriver följande.

SFS 2024:183

Publicerad
den 3 april 2024

Förordningens tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för kommittéer och särskilda utredare som ska utföra ett utredningsuppdrag som beslutats av regeringen och för förvaltningsmyndigheter under regeringen.

När en konsekvensutredning ska tas fram

2 § Kommittéer, särskilda utredare och förvaltningsmyndigheter ska redovisa en konsekvensutredning när de lämnar in förslag till regeringen eller Regeringskansliet om att regeringen ska föreslå eller besluta om nya eller ändrade lagar och förordningar. Kommittéer och särskilda utredare ska även för andra förslag som lämnas i ett betänkande redovisa en konsekvensutredning.

En myndighet får ge in förslag till regeringen eller Regeringskansliet om nya eller ändrade lagar eller förordningar utan att redovisa en konsekvensutredning, om myndigheten bedömer att det saknas skäl att ta fram en sådan utredning. En sådan bedömning ska dokumenteras och skälen för bedömningen anges.

3 § Inför att en förvaltningsmyndighet ska besluta om föreskrifter eller allmänna råd ska en konsekvensutredning tas fram och dokumenteras.

En myndighet får besluta om föreskrifter eller allmänna råd trots att någon konsekvensutredning inte har tagits fram, om det skulle innebära fara för miljön, Sveriges säkerhet, liv, personlig säkerhet eller hälsa, eller risk för betydande ekonomisk skada om beslut inte fattas skyndsamt. En konsekvensutredning ska i sådana fall tas fram så snart som möjligt efter beslutet.

4 § Någon konsekvensutredning behöver inte tas fram när en förvaltningsmyndighet ska besluta om

1. föreskrifter som uteslutande rör verksamheten inom den egna myndigheten,
2. föreskrifter om sådana avgifter som omfattas av samrådsskyldigheten enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191),
3. föreskrifter för utrikesförvaltningen, eller
4. föreskrifter med stöd av säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) eller allmänna råd till den förordningen.

En myndighet får även i andra fall besluta om föreskrifter eller allmänna råd utan att ta fram en konsekvensutredning, om myndigheten bedömer att

det saknas skäl att ta fram en sådan utredning. En sådan bedömning ska dokumenteras och skälen för bedömningen anges.

Närmare om konsekvensutredningen

5 § Konsekvensutredningen ska påbörjas så tidigt som möjligt och stå i proportion till förslagets eller beslutets omfattning och effekter.

6 § Konsekvensutredningen ska innehålla en redogörelse för

1. det aktuella problemet och vilken förändring som eftersträvas,
2. vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas,
3. de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen och de fördelar respektive nackdelar som bedöms finnas med dessa, och
4. det eller de alternativ som bedöms lämpligast och av vilka skäl.

7 § Konsekvensutredningen ska innehålla en analys av det förslag som lämnas eller det beslut som avses att fattas. Analysen ska bestå av

1. en beskrivning och beräkning av förslagets eller beslutets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda,
2. en beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser än sådana som anges i 1,
3. en redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget eller beslutet inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte,
4. en bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser, och
5. en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget eller beslutet kan utvärderas.

Vid framtagandet av analysen bör hänsyn tas till den vägledning som Ekonomistyrningsverket ansvarar för enligt 15 §. Om någon del av analysen inte kan göras ska detta motiveras.

8 § Om förslaget eller beslutet rör kommuner eller regioner ska konsekvensutredningen innehålla en bedömning av om förslaget eller beslutet inskränker den kommunala självstyrelsen. Innebär förslaget en sådan inskränkning ska även de överväganden som krävs enligt 14 kap. 3 § regeringsformen redovisas.

Om förslaget eller beslutet innebär förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer, ska konsekvensutredningen innehålla en beskrivning av förändringarna samt en beräkning av de kostnader och intäkter som följer av dessa.

9 § Konsekvensutredningen ska innehålla en bedömning av om förslaget eller beslutet överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

10 § Om ett förslag till genomförande av EU-direktiv i nationell rätt går utöver direktivets miniminivå ska skälen för detta anges.

11 § När en förvaltningsmyndighet beslutar om föreskrifter ska konsekvensutredningen innehålla uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på.

12 § Innan en förvaltningsmyndighet beslutar om föreskrifter eller allmänna råd, ska myndigheten så tidigt som möjligt ge statliga myndigheter, kommuner, regioner, organisationer, näringslivet och andra enskilda, som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs, tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen. Myndigheten ska dokumentera vilka som getts tillfälle att yttra sig.

En myndighet får avstå från att inhämta yttranden enligt första stycket om myndigheten med stöd av 4 § inte har tagit fram någon konsekvensutredning.

13 § Innan en förvaltningsmyndighet beslutar om föreskrifter ska Regelrådet inom Tillväxtverket ges tillfälle att inom minst två veckor yttra sig över konsekvensutredningen.

Vid inhämtande av ett sådant yttrande ska Regelrådet ges tillgång till såväl förslaget till föreskrifter som den konsekvensutredning som legat till grund för förslaget.

En myndighet får avstå från att ge Regelrådet tillfälle att yttra sig över förslaget till föreskrifter och konsekvensutredningen, om

1. Regelrådets granskning skulle sakna betydelse,
2. myndigheten till följd av sekretess inte kan lämna de uppgifter som behövs för att Regelrådet ska kunna yttra sig,
3. det skulle medföra väsentliga olägenheter om de uppgifter som Regelrådet behöver för att kunna yttra sig blir offentliga,
4. det skulle fördröja ärendets behandling på ett sätt som medför väsentliga olägenheter, eller
5. myndigheten med stöd av 4 § inte har tagit fram en konsekvensutredning.

14 § Innan en förvaltningsmyndighet beslutar om föreskrifter vars tillämpning bedöms leda till inte oväsentligt ökade kostnader för staten, kommuner eller regioner ska myndigheten inhämta regeringens medgivande. Regeringen ska inför sitt beslut få del av förslaget till föreskrifter och den konsekvensutredning som ligger till grund för förslaget.

Innebär det fara för miljön, Sveriges säkerhet, liv, personlig säkerhet eller hälsa eller risk för betydande ekonomisk skada om föreskrifterna inte beslutas innan ett medgivande har kunnat inhämtas, får regeringens medgivande inhämtas i efterhand.

Att regeringens medgivande inte har inhämtats utgör inte hinder mot att föreskrifter tillämpas.

Metodutveckling, vägledning och utbildning

15 § Ekonomistyrningsverket ska ansvara för metodutveckling, vägledning och utbildning med anledning av denna förordning.

Ekonomistyrningsverket ska samverka med Regelrådet i arbetet enligt första stycket avseende konsekvensutredningar med anledning av förslag till föreskrifter och allmänna råd som kan få effekter av betydelse för företag.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 6 maj 2024.
 2. Förordningen tillämpas inte för kommittéer och särskilda utredare som tillkallats före ikraftträdandet.
 3. Genom förordningen upphävs
 - a) förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning,

b) förordningen (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet,

c) förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter.

4. För kommittéer och särskilda utredare som har tillsatts före den 1 maj 2024 gäller dock fortfarande 6 och 7 §§ i den upphävda förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

På regeringens vägnar

ELISABETH SVANTESSON

Johan Ndure
(Finansdepartementet)